

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	UHV/HCHR	Strana:	1 / 2
Název předmětu:	Historická chronologie		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	04.06.2024 13:04

Pracoviště / Zkratka	UHV / HCHR			Akademický rok	2023/2024
Název	Historická chronologie			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 4 Kred.			Forma zakončení	
Rozsah hodin	Přednáška 1 [HOD/TYD] Seminář 1 [HOD/TYD]				
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Zápočet před zkouškou	NE
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Počítán do průměru	ANO
Zimní semestr	0 / 2	0 / 0	0 / 0	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Rozvrh	Ano			Opakovaný zápis	NE
Vyučovací jazyk	Čeština			Vyučovaný semestr	Zimní semestr
Volně zapisovatelný předmět	Ano			Počet dnů praxe	0
Hodnotící stupnice	A B C D E F				
Počet hodin kontaktní	Ne				
Automat. uzn. záp. před zk.					
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	UHV/PALE2				
Splnit všechny podmiňující předměty před zápisem					
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	KHV/DIPL				

Cíle předmětu (anotace):

Cílem předmětu je seznámit studenty s tím, jak byl v minulosti sledován a zaznamenáván běh času, jaké systémy a druhy kalendářů vznikaly.

Požadavky na studenta

80 % docházka v hodinách, přednesení kratšího referátu.

Zkouška bude mít dvě části. V písemné části studenti za pomoci chronologických tabulek prokážou schopnost převádět různé způsoby datování písemností na dnešní systém. V ústní části bude hodnocena znalost jednotlivých chronologických kategorií v jejich historickém vývoji.

Obsah

Vymezení tématu, dějiny oboru.
Základní pojmy a literatura.
Vývoj kalendáře.
Členění roku a dne.
Způsoby datování.
Začátky roku.

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

Získané způsobilosti

Studenti si osvojí praktickou znalost používání jednotlivých kalendářů, naučí se převádět data mezi nimi. Dále se seznámí s využitím chronologických tabulek a s převodem způsobů datování užívaných v minulosti na současný systém.

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** doc. Mgr. Martin Čapský, Ph.D. (100%)
- **Přednášející:** doc. Mgr. Martin Čapský, Ph.D. (100%), doc. Mgr. Jiří Kubeš, Ph.D. (100%), PhDr. František Šebek (100%), Mgr. Jan Šebek (100%)
- **Vede seminář:** doc. Mgr. Martin Čapský, Ph.D. (100%), doc. Mgr. Jiří Kubeš, Ph.D. (100%), PhDr. František Šebek (100%), Mgr. Jan Šebek (100%)

Literatura

- **Základní:** BLÁHOVÁ, M. *Historická chronologie*. Praha, 2001.
- **Základní:** TOMSA, J. *Počítání času. Základy teorie kalendáře*. Praha, 1995.
- **Základní:** FRIEDRICH, G. *Rukověť křesťanské chronologie*. 2. vyd.. Praha [Reprint vyd. z r. 1934], 1997.
- **Základní:** HLAVÁČEK, I.; KAŠPAR, J.; NOVÝ, R. *Vademecum pomocných věd historických*. Jinočany, 1997.
- **Doporučená:** HLAVÁČEK, I. *Církevní kalendář a čeští světcí v datovací praxi diplomatického a vyprávěcího materiálu přemyslovských Čech*, in: *Acta Universitatis Carolinae, Z pomocných věd historických 1971..*
- **Doporučená:** DRAGON, M. *Církevní kalendář přemyslovských Čech a některé aspekty jeho vlivu na život soudobé společnosti*, in: *Celostátní studentská vědecká konference - Historie 1995. Ostrava, FF Ostravské univerzity v Ostravě 1996..* Ostrava - str. 27 - 46, 1996.
- **Doporučená:** VONDRUŠKA, V. *Církevní rok a lidové obyčeje aneb kalendárium světců a světic, mučedníků a mučednic, pojednávající o víře českého lidu k nim, jakož i o liturgii katolické..* České Budějovice, 1991.
- **Doporučená:** HLAVÁČEK, I. *Chronologie a její studium v českých zemích, Sborník archivních prací 28, 1978..* Sborník archivních prací 28, 1978.
- **Doporučená:** KOTULOVÁ, E. *Kalendář aneb kniha o věčnosti a času*. Praha, 1978.
- **Doporučená:** KLÍMA, V. *Kalendář mění tvář. Vnímání času v proměnách staletí..* Olomouc, 1998.
- **Doporučená:** SALAJKA, M. *Kalendář, osobní jména a křesťanské svátky. Jak se měřil čas a vznikal kalendář. Co vyjadřuje vaše jméno. Smysl a význam křesťanských svátků*. Praha, 1995.
- **Doporučená:** DRAGON, M. *Kalendáře liturgických rukopisů jako datační pomůcka*, in: *Problematika historických a vzácných knižních fondů Čech, Moravy a Slezska. Státní vědecká knihovna v Olomouci 1999..* Brno str.74 - 84, 1997.
- **Doporučená:** HORSKÝ, Z. *Příspěvek k poznání průběhu gregoriánské kalendářní reformy v českých zemích*, in: *Z dějin geodézie a kartografie v českých zemích 4, 1985, s. 17-34..*
- **Doporučená:** EMLER, J. *Rukověť chronologie křesťanské, zvláště české..* Praha, 1876.
- **Doporučená:** DOSKOČIL, K. *Vývoj cisiojánu u nás..* Sborník historický 6 - str. 97 - 170, 1959.
- **Doporučená:** KOLLMANN, J. *Zavedení gregoriánského kalendáře v českých zemích*, in: *SAP 24, 1974, s. 3-41..*

Vyučovací metody

Monologická (výklad, přednáška, instruktáž)
Nácvik dovedností

Hodnotící metody

Ústní zkouška
Písemná zkouška

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etapa V.st.pl.		Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Historické vědy	Bakalářský	Prezenční	Spisová a archivní služba	1	2013	2023	Povinné předměty	A	2	ZS